

Ustavni sud Republike Hrvatske

1.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Aldo Rado-
lović, zamjenik predsjednice Suda, te suci Marko Babić,
Snježana Bagić, Mario Jelušić, Mario Kos, Davor Krapac,
Ivan Matija, Željko Potočnjak, Agata Račan, Duška
Šarin i Nevenka Šernhorst, odlučujući o prijedlogu za
pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti drugog propisa
s Ustavom i zakonom, na sjednici održanoj 17. ožujka
2009. godine, donio je

ODLUKU

I. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom i
zakonom te se ukida odredba članka 11. Općih uvjeta o
načinu naplate parkiranja na javnom parkiralištu (»Slu-
žbene novine Primorsko-goranske županije« broj 29/08).

II. Na temelju članka 38. stavka 2. Ustavnog zakona o
Ustavnom sudu Republike Hrvatske pokreće se postupak
za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske i
zakonom te se ukidaju članak 8. i članak 9. Općih uvjeta
o načinu naplate parkiranja na javnom parkiralištu (»Slu-
žbene novine Primorsko-goranske županije« broj 29/08).

III. Ukinute odredbe članaka Općih uvjeta iz točaka I. i
II. izreke ove odluke prestaju važiti 31. prosinca 2009.
godine.

IV. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama« i
»Službenim novinama Primorsko-goranske županije«.

O b r a z l o Ź e n j e

1. Trgovačko društvo Euroomnia d.o.o. Zagreb je 25.
rujna 2007. podnijelo Ustavnom sudu prijedlog za pokreta-
nje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom izakonom
odredbe članka 12. Općih uvjeta o načinu naplate parkira-
nja na javnom parkiralištu (»Službene novine Primorsko-
goranske županije broj 115/05), u prijedlogu pogrešno
označenog kao članak 13.

Poglavarstvo Grada Rijeke je na sjednici 22. srpnja
2008., a na temelju članka 22. Odluke o uređenju prometa
na području Grada Rijeke (»Službene novine Primorsko-
goranske županije« broj 3/05, 51/06 i 6/08) donijelo nove
Opće uvjete o načinu naplate parkiranja na javnom parki-
ralištu (»Službene novine Primorsko-goranske županije«
broj 29/08, u daljnjem tekstu: Uvjeti). Člankom 19. Uvjeta
propisano je da stupanjem na snagu ovih Uvjeta prestaju
važiti Opći uvjeti o načinu naplate parkiranja na javnom
parkiralištu »Službene novine Primorsko-goranske župa-
nije« broj 115/05).

Budući da su pobijani Opći uvjeti o načinu naplate par-
kiranja na javnom parkiralištu prestali važiti danom stupa-
nja na snagu Uvjeta (2. kolovoza 2008.), Sud je dopisom od
16. listopada 2008. pozvao predlagatelja da se očituje da li
prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s
Ustavom i zakonom od 25. rujna 2007. proširuje i na članak
11. Uvjeta. Dopisom od 27. listopada 2008. predlagatelj je

izvijestio Sud da svoj prijedlog proširuje i na članak 11.
Uvjeta.

2. Predlagatelj smatra da normativni sadržaj označene
odredbe članka 11. Uvjeta nije u suglasnosti s odredbom
članka 5. Ustava, zatim odredbom članka 46. stavka 1. i
stavka 3. Zakona o leasingu (»Narodne novine« broj 135/
06) te odredbom članka 561. Zakona o obveznim odno-
sima (»Narodne novine« broj 35/05 i 41/08, u daljnjem tek-
stu: ZOO).

Predlagatelj navodi da je društvo koje se bavi iznajmlji-
vanjem vozila koja su u vlasništvu leasing društva, a koja
vozila, kao davatelj leasinga na temelju ugovora o najmu
vozila, daje na uporabu najmoprimcu. Smatra da sukladno
označenim odredbama Zakona o leasingu i ZOO-u za
povredu ugovorne obveze između davatelja i primatelja
leasinga i štetu koja je time prouzročena odgovara prima-
telj leasinga odnosno najmoprimac. Slijedom navedenog,
predlagatelj smatra da u slučaju kada primatelj leasinga
parkira vozilo i ne plati parkirnu kartu, korisnikom parki-
rališta koji treba platiti ugovornu kaznu ne može se sma-
trati niti vlasnik vozila niti najmođavac odnosno predlagat-
elj u konkretnom slučaju, već najmoprimac koji je parkira-
njem vozila sklopio ugovor i prekršio ga neplaćanjem
parkirne karte (ili na neki drugi način).

Predlagatelj predlaže da Ustavni sud pokrene postupak
ocjene ustavnosti i zakonitosti i ukine Uvjete u osporenom
dijelu.

Zbog opsežnosti sadržaja odrebe članaka 8., 9. i 11.
Uvjeta, njihov se sadržaj navodi u točki 6. obrazloženja
ove odluke.

Prijedlog je osnovan.

3. O suglasnosti zakona s Ustavom, odnosno drugih propi-
sa s Ustavom i zakonom, odlučuje Ustavni sud Repu-
blike Hrvatske na temelju članka 128. alineja 1. i 2. Ustava,
na način i u postupku koji su propisani Ustavom i Ustav-
nim zakonom o Ustavnom sudu Republike Hrvatske
(»Narodne novine« broj 99/99, 29/02 i 49/02 - pročišćeni
tekst, u daljnjem tekstu: Ustavni zakon).

Budući da je predmet ustavnosudske ocjene drugi propi-
s, koji se u pravilu donosi radi provedbe zakona, on
mora biti u skladu s Ustavom i zakonom.

4. Neposredno su mjerodavne za ocjenu ustavnosti ospo-
renog dijela Uvjeta odredbe članka 3., članka 5. stavka 1.,
članka 134. stavka 1. i članka 136. Ustava.

Članak 3. Ustava, u dijelu koji je mjerodavan u konkret-
nom slučaju, glasi:

(...), vladavina prava (...) najviše su vrednote ustavnog
poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.

Članak 5. stavak 1. Ustava glasi:

U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s
Ustavom, a ostali propisi s Ustavom i zakonom.

Mjerodavni dio članka 134. stavka 1. Ustava glasi:

(1) Jedinice lokalne samouprave obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neporedno ostvaruju potrebe građana, a osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanja, prostorno i urbanističko planiranje, komunalnu djelatnost (...).

(2) Jedinice područne (regionalne) samouprave obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značenja, a osobito poslove koji se odnose na (...) promet i prometnu infrastrukturu (...).

(3) Poslovi lokalnog i područnog (regionalnog) djelokruga uređuju se zakonom (...).

Članak 136. Ustava glasi:

U obavljanju poslova iz svog djelokruga tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave samostalna su i podliježu samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela.

5. Za ocjenu zakonitosti osporenih odredaba Uvjeta mjerodavni su članci 295. i 350. ZOO-a, koji glase:

VII. OPĆI UVJETI UGOVORA

Pojam i obvezatnost

Članak 295.

(1) Opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koje jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formularnom (tipskom) ugovoru, bilo da se na njih ugovor poziva.

(2) Opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru, i u pravilu obvezuju kao i ove.

(3) U slučaju neslaganja općih uvjeta i posebnih pogodbi, vrijede ove posljednje.

(4) Opći uvjeti ugovora moraju se objaviti na uobičajeni način.

(5) Opći uvjeti obvezuju ugovornu stranu ako su joj bili poznati ili morali biti poznati u vrijeme sklapanja ugovora.

Članak 350.

(1) Vjerovnik i dužnik mogu ugovoriti da će dužnik platiti vjerovniku određeni novčani iznos ili pribaviti neku drugu materijalnu korist ako ne ispuni svoju obvezu ili ako zakasni s njezinim ispunjenjem ili ako je neuredno ispuni.

(...)

(3) Ugovorna kazna ne može biti ugovorena za novčane obveze.

5.1. Ustavni sud napominje da je u postupku ispitivanja zakonitosti podzakonskih akata, kojima jedinice lokalne samouprave uređuju organizaciju i način naplate parkiranja vozila na javnim parkiralištima, potrebno uzeti u obzir i članak 19. stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine« broj 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05 i 109/07) i članak 5. stavak 1. točku 6., stavak 4. i stavak 11. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine« broj 67/08).

6. Gradsko poglavarstvo Grada Rijeke na sjednici održanoj 22. srpnja 2008. godine, na temelju članka 22. Odluke o uređenju prometa na području Grada Rijeke (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 3/05, 51/06 i 6/08) donijelo je osporene Uvjete.

Članci 8., 9. i 11. Uvjeta glase:

Članak 8.

Za povredu obveze iz ugovora iz članka 7. ovih Općih uvjeta, osim naknade za parkiranje, plaća se ugovorna kazna u iznosu od 80,00 kuna.

Izuzetno od odredbe stavka 1. ovog članka, korisniku parkiranja koji je počinio povredu obveze iz ugovora o parkiranju utvrđene u članku 7. stavku 1. točki b) ovih Općih uvjeta umjesto ugovorne kazne propisane u stavku 1. ovog članka naplatit će se ugovorna kazna u visini iznosa određenog za pet sati parkiranja u odnosnoj zoni. Nalog za plaćanje ugovorne kazne izdaje osoba ovlaštena za kontrolu parkiranja te ga, na odgovarajući način pričvršćuje za vozilo.

Dostavljanje naloga za plaćanje ugovorne kazne na način utvrđen u stavku 3. ovog članka smatra se urednom dostavom, a svako kasnije oštećenje ili uništenje naloga nema utjecaja na valjanost dostavljanja i ne odgađa plaćanje ugovorne kazne.

Korisnik parkiranja ima pravo podnijeti pisani prigovor na nalog za plaćanje ugovorne kazne Sektoru parkirališta Trgovačkog društva (u daljnjem tekstu: Sektor) u roku od 8 dana od dana izdavanja naloga.

Sektor iz stavka 5. ovog članka je dužan odgovoriti na prigovor u roku od 8 dana od dana primitka prigovora.

Korisnik parkiranja dužan je postupiti po primljenu nalogu i platiti ugovornu kaznu u roku od 8 dana na način naznačen u nalogu, odnosno u roku od 8 dana od dana primitka odgovora na prigovor.

Članak 9.

Ako korisnik parkiranja ne postupi u roku po nalogu izdanom u skladu s člankom 8. ovih Općih uvjeta, dužan je, pored iznosa iz naloga, u roku od daljnjih osam dana platiti trošak opomene po nalogu za plaćanje ugovorne kazne.

Visinu troška iz stavka 1. ovog članka utvrđuje Uprava Trgovačkog društva uz suglasnost Nadzornog odbora.

Ako korisnik parkiranja ne postupi sukladno stavku 1. ovog članka Trgovačko društvo će protiv njega pokrenuti sudski postupak.

Članak 11.

Korisnikom parkirališta koji podliježe obvezi plaćanja ugovorne kazne zbog povrede odredbi ovih Općih uvjeta smatra se vlasnik vozila evidentiranog u odgovarajućim evidencijama Ministarstva unutarnjih poslova prema registarskoj oznaci vozila.

7. Ustavni sud je utvrdio da je u konkretnom slučaju riječ o pravno istovjetnom pitanju kao u odluci i rješenju broj: U-II-355/2007 i U-II-3924/2007 od 10. prosinca 2008. godine (»Narodne novine« broj 148 od 12. prosinca 2008. godine).

Razlozi zbog kojih je Sud prihvatio prijedlog predlagatelja i utvrdio nesuglasnost odredbe članka 11. Uvjeta, zatim razlozi zbog kojih je pozivom na članak 38. stavak 2. Ustavnog zakona pokrenut postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom odredbe članaka 8. i 9. Uvjeta postoje i u konkretnom slučaju. Stoga Ustavni sud upućuje na prihvaćeno pravno stajalište o istom pravnom pitanju izraženo u odluci broj: U-II-355/2007 i U-II-3924/2007 od 10. prosinca 2008. godine.

8. Na temelju članka 55. stavka 1. Ustavnog zakona, odlučeno je kao u točkama I. i II. izreke odluke.

Odluka o odgodi prestanka važenja ukinutih odredbi članaka 8., 9. i 11. Uvjeta iz točke III. izreke ove odluke temelji se na članku 55. stavku 2. Ustavnog zakona.

Odluka o objavi odluke temelji se na članku 29. stavku 1. Ustavnog zakona.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-II-3466/2007
Zagreb, 17. ožujka 2009.

ZAMJENIK PREDsjedNICE SUDA
dr. sc. Aldo Radolović, v. r.

Suglasnost ovog otpravka s izvornikom ovjerava
Zamjenica glavnog tajnika Ustavnog suda
za ustavnosudsko poslovanje
Vladimira Vodanović, v. r.